

hvis Fængselstjendelse paa en eklatant Maade erklæres for at have været unødigt eller urettiligt, vil opfatte det som en Krænkelse, overfor hvilken han ingenlunde vil være ligegyldig, og jeg føler mig overbevist om, at dersom det i nogle Tilfælde virkelig indtræffer, at der bliver tilkjendt Erstatning for Varetægtsfængsel, som paa den Maade erklæres for at have været uforfkyldt, vil det føre til, at der vil blive viist, hvad jeg anser for at være meget ønskeligt, større Forsigtighed med Dekretering af Varetægtsfængsel, end der nu, efter min Mening, mange Steder finder Sted. Men det er særlig af dette Hensyn, at jeg lægger saa overmaade stor Vægt paa at faae gjort denne Tilføining til § 1, som jeg antydede før. Jeg lægger personlig ikke saa megen Vægt paa at faae foretaget den Forandring, som det ærede Medlem fra Frederiksvært mente, at jeg skulde have udtalt mig for, nemlig at man, i Stedet for at det efter Lovforslaget skal godtgjøres, at Fængslingen var uforfkyldt, skulde lade sig nøie med, at der er tilveiebragt Sandsynlighed derfor; jeg erkjender nemlig, at det er meget vanskeligt paa dette Punkt at finde en Redaktion, som kan anses for at være tilfredsstillende. Jeg lægger derimod særlig Vægt paa, at man om muligt sætter en Stopper for de efter min Mening temmelig letfindigt anvendte Varetægtsdekreter, hvor der ikke foreligger noget Forhold, som i nogen Maade berettiger til at anvende Fængsling. Jeg har den Mening, at det er væsentlig en Følge af Systemet i vor kriminelle Retsspleie, at Varetægtsfængsel kommer til faae den overhaandtagende Indflydelse, som det har faaet, og hele den Maade, hvorpaa dette Varetægtsfængselsinstitut praktisk er blevet anvendt som Følge af vort hele kriminelle Procesystem, har igjen ført dertil, at man tager det lettere med at sætte en Mand i Fængsel, end man burde tage det, og at man navnlig saa at sige altid sætter en Mand i Fængsel, naar der reises Mistanke imod ham for en Forbrydelse af nogen Betydning, uden at man gjør sig Rede for, hvad man burde gjøre sig Rede for, om den Paagjældende overhovedet kan befrygtes at ville rømme eller modarbejde Sagens Oplysning, og for, at kun i dette Tilfælde er Fængslingen berettiget. Men ligejom man al Tid bør tage det nøie med at dekrettere Varetægtsfængsel uden at gjøre sig det klart, om det sker for Sagens Skyld, eller om det ikke i Virkeligheden fremtræder som en Anticipation eller Forstørrelse af Straffen, saaledes finder jeg — og jeg vil med Vællagelse føie til, at netop i de sidste Aar er dette blevet Tilfældet — at man har

anvendt Varetægtsfængsel i mange Tilfælde, hvor det burde staa klart for de Paagjældende, at den Forseelse, hvorfor den Bedkommende sigtedes, var af den Natur, at der i alt Fald ikke kunde blive Tale om Andet end simpelt Fængsel eller maasse kun Bøde, og hvor det Bedkommende paalagte Varetægtsfængsel derfor mere er fremtraadt som en Slags Intimidation eller Straf paa Forhaand, hvilket er aldeles utilbørligt. Jeg lægger Vægt paa, at det bliver gjort klart ved en saadan Sætning, at, naar Grundloven forbyder at anvende Varetægtsfængsel for et Forhold, der kun kan medføre Straf af simpelt Fængsel eller Bøder, er det Bedkommendes Ret, naar der er anvendt Fængsel paa ham, hvor Grundloven forbyder at gjøre det, at faae Erstatning; thi saa er Varetægtsfængslet uforfkyldt, og jeg er overbevist om, at dette vil mere end noget Andet, naar man sætter det ind i Loven, føie til, at Forhørsdommerne ikke letfindigt sætte Folk i Varetægtsfængsel. Jeg maa gjøre den Bemærkning, at det kan ikke Andet end gjøre et høit uhyggeligt Indtryk, naar man i desværre mange Sager ser, hvorledes Personer have siddet Maanedere, Fjerdingaar, Halvaar, hele Aar, ja længere Tid i Fængsel, og at det saa til Syvende og Sidst bliver til en Straf af kort Tids Fængsel. Hvad Mening er der i, at holde en Mand arresteret i Narevis for et Forhold, som til Syvende og Sidst bliver straffet med et Par Maaneders Fængsel eller et Par Gange 5 Dages Bånd og Brød? Den foregaaende Fængsling, som skulde være en Sikkerhedsforanstaltning, har jo uendelig mere Betydning for den Paagjældende end den Straf, han er bleven tilkjendt. Vi have ikke den Regel her, som man har andre Steder f. Ex. i Tyskland, at der saa at sige altid skal tages Hensyn til den Tid, Bedkommende har siddet i Varetægtsfængsel, og at den skal regnes ham til Gode ved Straffens Ansættelse. Vor Straffelov siger kun, at det kan tages i Betragtning, naar det er ham aldeles utilregneligt, at Varetægtsfængslet er blevet saa langvarigt, og saaledes som vore kriminelle Processer nu gaa, skal der meget til, at det anses for at være den Paagjældende aldeles utilregneligt, at Varetægtsfængslet har været saa længe. Men er det nu uhyggeligt, at en Person saaledes sidder i Fængsel denne lange Tid, er det for mig næsten endnu mere uhyggeligt, naar man som sagt misbruger sin Myndighed til at sætte Folk i Fængsel for Ubethdeligheder, Rapperier, der efter Lovene umulig kunne føie til en Straf, som staaar i noget Forhold til dette Varetægtsfængsel. Vi skulle huffe paa, at vel er det